

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Scopingdocument werelderfgoed Neder-Germaanse Limes ontwikkelgebied Zijlhoek-De Woerd Katwijk

Geachte Statenleden,

Graag informeren wij u over de aanbieding van het scopingdocument voor de gebiedsontwikkeling Valkenburg Zijlhoek-De Woerd Werelderfgoed aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Katwijk.

In Zijlhoek - de Woerd in de gemeente Katwijk zijn grote ontwikkelingen ophanden. De voorgenomen ontwikkelingen binnen en nabij de terreinen van het werelderfgoed en het omliggende ontwikkelgebied vragen om een zorgvuldige afweging tussen het behoud van archeologische waarden, in het bijzonder van het Werelderfgoed Neder-Germaanse Limes, ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke ambities. Het scopingdocument vormt een eerste stap in het vinden van een balans tussen deze belangen.

Binnen UNESCO procedures is het scopingdocument een voorbereidend product. Dit document bakent het project af. Het beschrijft *wat* er wel en niet binnen het project valt (de scope), welke ontwikkelingen zijn voorzien en welke randvoorwaarden nog bepaald moeten worden voor een latere, uitgebreide beoordeling van een project. Als er verwacht wordt dat er meerdere ontwikkelingen over langere tijd gaan komen, adviseert de Rijksdienst Cultureel Erfgoed om behalve een scopingdocument ook een transformatiekader te stellen.

Het scopingdocument is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen de gemeente Katwijk, de Nederlandse Limes Samenwerking (NLS), de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de provincie Zuid-Holland. Ook initiatiefnemers en ontwikkelaars zijn actief betrokken geweest. Tijdens bijeenkomsten is input opgehaald over de aard, omvang en planning van de voorgenomen ontwikkelingen. Dit heeft geleid tot een gezamenlijk gedragen basis voor het vervolgtraject.

Alle betrokken partijen onderschrijven de voorgestelde vervolgstappen, waaronder het opstellen van een transformatiekader. Met deze brief verzoeken wij de gemeente Katwijk het scopingdocument te benutten als basis voor de uitwerking van dit transformatiekader.

Werelderfgoed

De Neder-Germaanse Limes is op 27 juli 2021 ingeschreven op de UNESCO Werelderfgoedlijst. Deze voormalige grens van het Romeinse Rijk loopt van Katwijk aan Zee via Zuid-Holland, Utrecht en Gelderland tot in Duitsland en omvat 44 archeologische vindplaatsen.

Voor het gebied Katwijk-De Woerd waren ten tijde van de nominatie al ruimtelijke ontwikkelingen voorzien. Deze zijn opgenomen in het managementplan. ICOMOS heeft daarbij geadviseerd om bij de verdere planuitwerking expliciet te verantwoorden hoe de Outstanding Universal Value (OUV) en de bijbehorende erfgoedwaarden worden geborgd.

De planontwikkeling voor De Woerd maakt onderdeel uit van de bredere ontwikkeling van Zijlhoek-De Woerd, de Tjalmastrook en de Limesdriehoek, zoals vastgelegd in de Gebiedsvisie Valkenburgse Meer en Omgeving (2022). Het stedenbouwkundig plan op hoofdlijnen van de gemeente Katwijk vormt hierbij het uitgangspunt.

Vervolgtraject

Het scopingdocument is inhoudelijk afgerond en voldoet aan de randvoorwaarden uit het Handboek Werelderfgoed. Het vormt de basis voor de verdere uitwerking van het transformatiekader, waarin de uitgangspunten worden geconcretiseerd en vertaald naar een toetsingskader voor vergunningverlening.

De gemeente Katwijk heeft aangegeven het transformatiekader op te stellen, in nauwe afstemming met de betrokken overheden. Na afronding worden het scopingdocument en het transformatiekader gezamenlijk vastgesteld door Gedeputeerde Staten en de gemeente Katwijk.

Verantwoording aan UNESCO

Het scopingdocument en het transformatiekader worden voorafgaand aan de ruimtelijke ontwikkelingen aan UNESCO voorgelegd. Hiermee ontstaat in een vroeg stadium duidelijkheid over de borging van de erfgoedwaarden.

Na afronding van de planvorming volgt een eindverantwoording, waarin wordt beschreven hoe de uitgangspunten uit beide documenten in de uitvoering zijn toegepast. De projectspecifieke toetsing en onderbouwing bij vergunningverlening maken hier onderdeel van uit. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en de RCE verzorgen, in samenspraak met betrokken stakeholders, de verantwoording richting UNESCO.

Wij zien ernaar uit om in goed overleg met alle betrokkenen het dossier voor Valkenburg Zijlhoek-De Woerd succesvol af te ronden en dit bijzondere erfgoed te behouden voor toekomstige generaties.

Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen

Bijlagen

- GS-brief aan gemeente Katwijk aanbieden scopingdocument werelderfgoed Neder-Germaanse Limes ontwikkelgebied Zijlhoek-De Woerd Katwijk
- scopingdocument werelderfgoed Neder-Germaanse Limes ontwikkelgebied Zijlhoek-De Woerd Katwijk
- bijlage scopingdocument werelderfgoed Neder-Germaanse Limes ontwikkelgebied Zijlhoek-De Woerd Katwijk